

Forslag

til

Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (Nedsættelse af dagpengeperioden)

§ 1

I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 975 af 26. september 2008, som bl.a. ændret ved lov nr. 118 af 17. februar 2009 og senest ved § 4 i lov nr. 431 af 28. april 2010, foretages følgende ændring:

1. I § 55, *stk. 1*, ændres ”4 år inden for en periode på 6 år” til: ”2 år inden for en periode på 3 år”.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Stk. 2. En person, som før lovens ikrafttræden har påbegyndt en dagpengeperiode, jf. § 55 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., bevarer retten til dagpenge efter de hidtil gældende regler, dog højst i sammenlagt 2 år efter lovens ikrafttræden.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er en del af den samlede lovgivningsmæssige udmøntning af aftalen om genopretning af dansk økonomi, maj 2010, som er indgået mellem regeringen (Venstre og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti.

Et væsentligt led i aftalen er en samlet dagpengereform, som indebærer en nedsættelse af dagpengeperioden fra 4 til 2 år, en harmonisering af optjenings- og genoptjeningskravet for ret til dagpenge til 52 uger inden for 3 år og en ændring af beregningsperioden fra en 3 måneders til en 12 måneders periode. Lovforslag om de to sidstnævnte elementer vil blive fremsat i næste folketingssamling. Sammen med udspillet om en styrket forebyggende indsats mod langtidsledighed, som blandt andet indeholder jobrettet uddannelse til langtidsledige og aktive tilbud ude på arbejdspladserne, indebærer forslaget en væsentlig styrkelse af beskæftigelsen på lidt længere sigt.

Dette lovforslag udmønter den del af aftalen, der vedrører halveringen af dagpengeperiodens længde fra 4 til 2 år.

Aftalen om genopretning af dansk økonomi indeholder en række andre ændringer, som skal understøtte bestræbelserne på genopretningen af økonomien. Nogle af disse tiltag fremsættes der lovforslag om i næste folketingssamling.

2. Dagpengeperioden nedsættes fra 4 til 2 år

2.1. Gældende ret

Efter de gældende regler kan et medlem, der har opnået ret til dagpenge, få dagpenge i sammenlagt 4 år inden for 6 år.

2.2. Lovforslagets indhold

Det foreslås, at dagpengeperioden nedsættes til 2 år (ydelsesperioden) inden for 3 år (referenceperioden), jf. lovforslagets § 1.

Set i en international sammenhæng er den danske dagpengeperiode lang. Fx er dagpengeperioden i Norge 52-104 uger, i Tyskland 6-18 måneder og i Sverige 300 dage.

Forslaget om nedsættelse af dagpengeperioden til 2 år betyder, at det danske dagpengesystem kommer mere på linje med systemerne i de lande, vi normalt sammenligner os med.

Op gennem 1990-erne blev dagpengeperioden forkortet over flere omgange. Erfaringerne herfra er, at det bidrager til at reducere den strukturelle ledighed og øge arbejdsudbuddet. Det skyldes, at en afkortning af dagpengeperioden øger søgeaktiviteten og sikrer hurtigere afklaring af jobønsker hos ledige. Erfaringerne viser også, at langt de fleste finder beskæftigelse inden dagpengeperiodens udløb.

Det fremgår af aftaleteksten, at afkortningen af dagpengeperioden omfatter alle, der bliver ledige efter den 1. juli 2010. Personer, som er ledige og modtager dagpenge inden den 1. juli 2010, bevarer retten til dagpenge efter de gældende regler, dog højst i 2 år efter lovens ikrafttræden. Hermed sikres det, at ændringen af referenceperioden fra 6 til 3 år ikke begrænser retten til dagpenge for de personer, som er ledige ved lovens ikrafttræden. Der henvises til lovforslagets § 2.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Med lovforslaget nedsættes dagpengeperioden fra 4 til 2 år. Nedsættelsen betyder, at dagpengeberettigede ledige fremover kan modtage dagpenge i sammenlagt 2 år inden for en 3-årig periode.

Der er foretaget en vurdering af de økonomiske konsekvenser. Det er erfaringen, at nedsættelserne op gennem 1990'erne har reduceret den strukturelle ledighed. Det er på den baggrund vurderingen, at den strukturelle beskæftigelse vil øges med omkring 13.000 fuldtidspersoner på sigt som følge af forslaget. Der er set bort fra, at nedsættelsen vil betyde en ændret adfærd i form af øget jobsøgning mv. og deraf følgende lavere strukturel ledighed mv. Det reducerer besparelsen ved forslaget i forhold til det samlede bidrag til holdbarheden af de offentlige finanser.

Med udgangspunkt i ovenstående skønnes forslaget ved fuld virkning i 2014 at medføre offentlige mindreudgifter på 2.995 mio. kr. årligt, heraf en besparelse for kommunerne på 575 mio. kr. og 2.420 mio. kr. for staten.

Lovforslaget skønnes fuldt indfaset i 2014 at reducere de offentlige udgifter til dagpenge med 2.180 mio. kr. årligt, heraf skønnes en kommunal besparelse på 585 mio. kr. og en statslig besparelse på 1.595 mio. kr. Der ændres ikke i reglerne om kommunernes medfinansiering af dagpengeudgifterne med forslaget.

Hertil kommer en mindreudgift til aktivering af dagpengemodtagere i størrelsesordenen 2.385 mio. kr. årligt, fordelt med henholdsvis 885 og 1.500 mio. kr. i statslige og kommunale mindreudgifter, bl.a. fordi omfanget af fuldtidsaktivering efter 2½ år som konsekvens udfases fuldt ud. Det forventede lavere aktiveringsomfang medfører endvidere en besparelse på kommunernes udgifter til driften (administration) af beskæftigelsesindsatsen på 20 mio. kr. årligt fra 2014.

Besparelsen modsvares – særligt når man ser bort fra den ændrede adfærd - i et vist omfang af merudgifter til kontanthjælpsmodtagere fordelt med en merudgift på skønsmæssigt 1.330 mio. kr. til kontanthjælp og en merudgift på 245 mio. kr. til aktivering af kontanthjælpsmodtagere. Heraf skønnes kommunerne at have merudgifter på 735 mio. kr. og staten på 595 mio. kr. til kontanthjælp. Kommunerne skønnes at have merudgifter på 165 mio. kr. og staten på 80 mio. kr. til aktivering af kontanthjælpsmodtagere ved fuld indfasning. Merudgifterne til driften (administration) af beskæftigelsesindsatsen som følge af, at flere kontanthjælpsmodtagere skal aktiveres, forventes at udgøre 5 mio. kr. om året fra 2014.

Forslaget træder i kraft den 1. juli 2010. Herefter vil alle nyledige være omfattet af en 2-årig dagpengeperiode. Personer, som har påbegyndt en dagpengeperiode, der ikke er udløbet inden lovens ikrafttræden, bevarer retten til dagpenge efter de hidtil gældende regler, det vil sige i op til 4 år (ydelsesperioden) inden for 6 år (referenceperioden). Der kan dog højst udbetales dagpenge i sammenlagt 2 år efter lovens ikrafttræden.

Tabel 1. Økonomiske konsekvenser fordelt på kommune og stat som følge af forslag om afkørtning af dagpengeperioden m.v.

Mio. kr.	2011	2012	2013	2014
Kommuner		-85	-480	-575
- Medfinansiering af dagpenge		-90	-490	-585
- Udgifter til aktivering af dagpengemodtagere		-130	-740	-885
- Kontanthjælp		110	610	735
- Udgifter til aktivering af kontanthjælpsmodtagere		25	140	165
- Administration dagpenge		0	-15	-20

- Administration kontanthjælp		0	5	5
Staten		-365	-2.020	-2.420
- Dagpenge		-240	-1.330	-1.595
- Refusion af udgifter til aktivering af dagpengemodtagere		-225	-1.255	-1.500
- Kontanthjælp		90	500	595
- Refusion af udgifter til aktivering af kontanthjælpsmodtagere		10	65	80
I alt		-450	-2.500	-2.995

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder og organisationer

Lovforslaget er samtidig med fremsættelsen sendt i høring hos Beskæftigelsesrådets Ydelsesudvalg, Arbejdsløshedskassen for Selvstændige Erhvervsdrivende (ASE), Kristelig Arbejdsgiverforening og Kristelig Fagbevægelse.

9. Sammenfattende skema

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: 2011: 0 mio. kr. 2012: 465 mio. kr. 2013: 2.585 mio. kr. 2014: 3.095 mio. kr. Kommuner: 2011: 0 mio. kr. 2012: 220 mio. kr. 2013: 1.230 mio. kr. 2014: 1.470 mio. kr.	Stat: 2011: 0 mio. kr. 2012: 100 mio. kr. 2013: 565 mio. kr. 2014: 675 mio. kr. Kommuner: 2011: 0 mio. kr. 2012: 135 mio. kr. 2013: 750 mio. kr. 2014: 900 mio. kr.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Stat: 2011: 0 mio. kr. 2012: 0 mio. kr.	Stat: 2011: 0 mio. kr. 2012: 0 mio. kr.

	2013: 0 mio. kr. 2014: 0 mio. kr. Kommuner: 2011: 0 mio. kr. 2012: 0 mio. kr. 2013: 15 mio. kr. 2014: 20 mio. kr.	2013: 0 mio. kr. 2014: 0 mio. kr. Kommuner: 2011: 0 mio. kr. 2012: 0 mio. kr. 2013: 5 mio. kr. 2014: 5 mio. kr.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Forslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Efter gældende regler er der ret til dagpenge i en periode på sammenlagt 4 år (ydelsesperioden) inden for 6 år (referenceperioden).

Det foreslås, at perioderne nedsættes, således at der fremover er ret til dagpenge i 2 år inden for 3 år.

Reglerne om forbrug af dagpengeperioden videreføres i øvrigt uændret.

Det betyder, at forbruget af dagpengeperioden fortsat skal opgøres i uger, jf. lovens § 55, stk. 3, og at der ikke ændres i de perioder, som efter lovens § 55, stk. 3 og 4, henholdsvis medregnes eller ikke medregnes i forbruget af dagpengeperioden.

Ændringerne har ingen betydning for personer, der er fyldt 54 år før den 1. januar 2007, og som i medfør af § 6 i lov nr. 1540 af 20. december 2006, om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, integrationsloven og lov om påligningen af indkomstskat til staten, kan bevare retten til dagpenge indtil det fyldte 60. år.

Til § 2

Til stk. 1

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2010. Loven har virkning for personer, der påbegynder en ny dagpengeperiode efter lovens ikrafttræden.

Til stk. 2

En person, som bliver ledig og anmoder om dagpenge, har efter nærmere betingelser ret til dagpenge i en periode (dagpengeperioden) på sammenlagt 4 år (ydelsesperioden) inden for 6 år (referenceperioden). Forbrug af perioderne løber fra første dag (indplacering), hvor der udbetales dagpenge mm. Udbetaling af dagpenge mm. forbruger både af ydelsesperioden og af referenceperioden. Udbetales der ikke dagpenge, fx fordi medlemmet er i beskæftigelse, efter tidspunktet for indplaceringen, forbruges der fortsat af referenceperioden.

En person, som har påbegyndt en dagpengeperiode, der ikke er udløbet inden lovens ikrafttræden, bevarer retten til dagpenge efter de hidtil gældende regler, det vil sige i op til 4 år (ydelsesperioden) inden for 6 år (referenceperioden). Der kan dog efter lovens ikrafttræden højst udbetales dagpenge i sammenlagt 2 år inden for pågældendes resterende referenceperiode.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering	Lovforslaget
<p>§ 55. Et medlem, der har opnået ret til dagpenge, jf. §§ 53 og 54, kan modtage dagpenge efter §§ 51 og 52 a, jf. §§ 47 og 70, i sammenlagt 4 år inden for en periode på 6 år. Der opnås ret til påbegyndelse af en ny periode, hvis medlemmet dokumenterer på ny at have haft beskæftigelse i det omfang, der er nævnt i § 53, stk. 2 eller 6.</p> <p>Stk. 2. Ved deltagelse i tilbud efter kapitel 10 og 11 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats modtager medlemmet dagpenge efter stk. 1.</p> <p>Stk. 3. Forbruget af perioden efter stk. 1 opgøres i uger. Ved forbruget af perioden medregnes</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) perioder, hvor medlemmet modtager dagpenge, 2) perioder, hvor medlemmet deltager i tilbud efter kapitel 10-12 i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, 3) perioder, som ikke er omfattet af nr. 2, hvor et ledigt medlem får udbetalt ydelser under uddannelse efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren, 4) perioder, hvor medlemmet modtager uddannelsesydelse efter kapitel 9 b, 5) perioder på op til 6 uger, hvor medlemmet under ledighed modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, 6) uger, hvor medlemmet modtager efterløn, og 7) uger med ydelser, der træder i stedet for dagpenge. <p>Stk. 4. I perioden efter stk. 1 medregnes ikke</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) sammenhængende perioder ud over 6 uger, hvor medlemmet modtager sygedagpenge efter lov om sygedagpenge, 2) perioder, hvor medlemmet modtager dagpenge efter lov om ret til orlov og dagpenge ved barsel, 3) perioder med støtte efter lov om social service til pasning af handicappet barn eller af nærtstående, 	<p style="text-align: center;"><i>Beskæftigelsesministeriet</i></p> <p style="text-align: center;">§ 1</p> <p>I lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 975 af 26. september 2008, som bl.a. ændret ved lov nr. 118 af 17. februar 2009 og senest ved § 4 i lov nr. 431 af 28. april 2010, foretages følgende ændring:</p> <p>1. I § 55, <i>stk. 1</i>, ændres ”4 år inden for en periode på 6 år” til: ”2 år inden for en periode på 3 år”.</p>

<p>der ønsker at dø i eget hjem,</p> <p>4) perioder, hvor et medlem indtil det fyldte 25. år deltager i en studie- eller erhvervskompetencegivende uddannelse på ordinære vilkår, dog indtil det fyldte 30. år, hvis deltagelsen i uddannelse sker på baggrund af et uddannelsespålæg efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, medmindre uddannelsen er givet som et tilbud efter lov om en aktiv beskæftigelsesindsats,</p> <p>5) perioder, hvor et beskæftiget medlem får udbetalt ydelser under uddannelse efter regler fastsat af beskæftigelsesministeren, og</p> <p>6) perioder med orlov efter lov om børnepasningsorlov.</p> <p><i>Stk. 5.</i> Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler for anvendelsen af stk. 1-4, herunder regler om periodernes varighed og beregning efter stk. 3 og 4.</p>	
	<p style="text-align: center;">§ 2</p> <p><i>Stk. 1.</i> Loven træder i kraft den 1. juli 2010.</p> <p><i>Stk. 2.</i> En person, som før lovens ikrafttræden har påbegyndt en dagpengeperiode, jf. § 55 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., bevarer retten til dagpenge efter de hidtil gældende regler, dog højst i sammenlagt 2 år efter lovens ikrafttræden.</p>